

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΠΕΡΙΦ/ΚΗ Δ/ΝΣΗ Π.Ε. & Δ.Ε. ΔΥΤ. ΕΛΛΑΔΑΣ

Δ/ΝΣΗ Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ ΑΧΑΪΑΣ

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Υπεύθυνη: Δρ Ευφροσύνη Κωσταρά

Δ/νση: Γιαννιτσών 5 και Ηλείου

Ταχ. Κώδ.: 26223 ΠΑΤΡΑ

Τηλ.: 2610-465844 Φαξ: 2610-465836

E-mail: politismos@dide.ach.sch.gr &

politismos.dde@gmail.com

Χρόνος Διατήρησης:

Βαθμός Ασφαλείας:

Βαθμός Προτεραιότητας:

Πάτρα, 09-11-2017

Αρ. Πρωτ.:

16055

ΠΡΟΣ:

Σχολικές μονάδες ΔΔΕ Αχαΐας

ΘΕΜΑ: «Ενημέρωση για τα Τοπικά Θεματικά Δίκτυα Πολιτιστικών Θεμάτων»

[ΣΧΕΤ.: 188142/ΓΔ4 εγκύκλιος ΥΠΠΕΘ]

Η Υπεύθυνη Πολιτιστικών Θεμάτων ΔΔΕ Αχαΐας, στο πλαίσιο της υποστήριξης των Πολιτιστικών Προγραμμάτων που θα υποβληθούν τη φετινή χρονιά, προτίθεται για το σχολικό έτος 2017-2018 να διοργανώσει και να συντονίσει **Τοπικά Θεματικά Δίκτυα Πολιτιστικών Θεμάτων**. Οι εκπαιδευτικοί που ενδιαφέρονται για τις αντίστοιχες θεματικές και επιθυμούν να συμμετάσχουν σε κάποιο από τα παρακάτω δίκτυα παρακαλούνται να το **δηλώσουν στο Έντυπο υποβολής του Πολιτιστικού τους Προγράμματος**, που έχει αποσταλεί στα σχολεία.

1) Πολιτιστικό Δίκτυο για τη Φιλαναγνωσία-Δημιουργική γραφή

Θέμα: «Ταξίδι στον κόσμο των λέξεων ...»

Αφορά κυρίως Πολιτιστικά Προγράμματα που σχετίζονται με τη φιλαναγνωσία, τη δημιουργική ανάγνωση-γραφή, τη λογοτεχνία (π.χ. ποίηση, παραμύθι, κόμικς) και σχετικές εικαστικές τέχνες.

Στόχοι του Δικτύου:

Επιδιώκεται οι μαθητές:

- ✓ Να έρθουν σε επαφή με το βιβλίο και τη λογοτεχνία ευρύτερα.
- ✓ Να γνωρίσουν Έλληνες και ξένους συγγραφείς και έργα τους.
- ✓ Να αναπτύξουν δεξιότητες προσέγγισης λογοτεχνικών κειμένων.
- ✓ Να απολαύσουν τη διαδικασία της λογοτεχνικής ανάγνωσης και δημιουργικής γραφής.
- ✓ Να οδηγηθούν σε διάφορες μορφές καλλιτεχνικής έκφρασης και δημιουργίας (δικά τους λογοτεχνήματα, ζωγραφική, κολάζ, ψηφιακή δημιουργία, δραματοποίηση, θεατρική έκφραση κ.λπ.).
- ✓ Να ευαισθητοποιηθούν σε αξίες ζωής και συναισθήματα (π.χ. αγάπη, φιλία, ισότητα κ.λπ.).
- ✓ Να αναπτύξουν δεξιότητες καλής επικοινωνίας και συνεργασίας.
- ✓ Να οδηγηθούν στην ενίσχυση του αυτοσυναισθήματος, την καλλιέργεια διαπροσωπικών σχέσεων και τη γενικότερη κοινωνικο-συναισθηματική ωρίμανσή τους.

Μεθοδολογία:

Ως διδακτική μεθοδολογία προτείνεται το βιωματικό εργαστήριο και η εργασία σε ομάδες, που ενισχύουν τη συμμετοχική και ενεργητική μάθηση. Η δράση στηρίζεται στις αρχές της παιδαγωγικής θεωρίας του εποικοδομητισμού, οι οποίες δίνουν έμφαση στην αλληλεπίδραση των εμπλεκόμενων μερών (μαθητής, εκπαιδευτικός, βιβλίο), καθώς και στο κοινωνικοπολιτισμικό περιβάλλον, μέσα στο οποίο συντελείται η μαθησιακή διαδικασία.

Ενδεικτικές Δράσεις που μπορούν να αναπτυχθούν :

- Ανάγνωση και ανάλυση βιβλίων με συνοδευτικές δημιουργικές και καλλιτεχνικές δραστηριότητες.
- Γνωριμία του τρόπου δημιουργίας και παραγωγής λογοτεχνικών κειμένων.
- Πρόσκληση, όπου είναι εφικτό, του/της συγγραφέα ή/και εικονογράφου στο χώρο του σχολείου, προκειμένου να παρουσιάσει το έργο του/της και να εμπνεύσει τους μαθητές.
- Συγκέντρωση εικαστικού υλικού, σχετικού με τη θεματολογία του βιβλίου, με σκοπό τη δημιουργία ελεύθερων απεικονίσεων σχετικών με τη θεματολογία του βιβλίου (κολάζ, συνθέσεις με άλλα υλικά, ψηφιακές συνθέσεις κ.ά.).
- Συγκέντρωση βιβλιοκρισιών (εφημερίδες, περιοδικά, διαδίκτυο) για τα βιβλία που μελετώνται.
- Οργάνωση εκδήλωσης παρουσίασης των παραγόμενων από τους μαθητές έργων, διάχυσης των αποτελεσμάτων (π.χ. παρουσίαση του έργου των συγγραφέων που ασχολήθηκαν, δικών τους έργων, έκθεση ζωγραφικής, κολάζ, δημιουργία ψηφιακού λευκώματος, θεατρικά δρώμενα κ.λπ.)
- Συνεργασία με συγγραφείς/ λογοτέχνες της τοπικής κοινωνίας. Παρουσίαση του έργου τους στους μαθητές, συζήτηση μαζί τους για τις τεχνικές της συγγραφής κ.λπ.
- Συμμετοχή σε βιωματικά σεμινάρια δημιουργικής γραφής και συνδυασμού της δημιουργικής γραφής με άλλες τέχνες (π.χ. από το κείμενο στη σκηνή ή σε εικαστικές αποτυπώσεις του: δημιουργία εξώφυλλου, κολάζ, ζωγραφική κ.λπ.).
- Οργάνωση φεστιβάλ/ημερίδας φιλαναγνωσίας για τη διάχυση των παραγόμενων από τους μαθητές με πρόσκληση συγγραφέων της τοπικής κοινωνίας.

Προτεινόμενες συνεργασίες με κρατικούς φορείς, φυσικά πρόσωπα, μη κρατικούς οργανισμούς:

- Συγγραφείς / Λογοτέχνες
- Εθνικό Κέντρο Βιβλίου
- Δημοτική Βιβλιοθήκη Πατρών
- ΒΥΠ Πανεπιστημίου Πατρών
- Σχολικοί Σύμβουλοι Γενικής Αγωγής και Ειδικότητων
- Σύνδεσμος Φιλολόγων Αχαΐας
- Πολιτιστικός Οργανισμός Δήμου Πατρέων
- Εταιρεία Λογοτεχνών Νοτιοδυτικής Ελλάδας
- Αρχείο Ελληνικής Ραδιοφωνίας Τηλεόρασης.

2) Δίκτυο για την Τοπική Ιστορία - Πολιτιστική Κληρονομιά

Θέμα: «Ιχνηλατώντας την Ιστορία και τον Πολιτισμό του τόπου μου»

Αφορά κυρίως Πολιτιστικά Προγράμματα που σχετίζονται με την Τοπική ή ευρύτερη Ιστορία και την Πολιτιστική μας Κληρονομιά.

Στόχοι του Δικτύου:

Επιδιώκεται οι μαθητές:

- ✓ Να έρθουν σε επαφή με το εγγύτερο και απώτερο παρελθόν της χώρας μας.
- ✓ Να γνωρίσουν εκφάνσεις της τοπικής τους ιστορίας.
- ✓ Να γνωρίσουν πτυχές του λαϊκού πολιτισμού (σε επίπεδο κοινωνικής οργάνωσης, ηθών-εθίμων, λαϊκής τέχνης κ.λπ.) σε μια διαχρονική και σύγχρονη θεώρησή τους.
- ✓ Να εξοικειωθούν με την έννοια και το περιεχόμενο της πολιτιστικής παράδοσης, ιδιαίτερα στις μέρες μας που κυριαρχεί η τάση ομογενοποίησης των πολιτισμικών στοιχείων σε παγκόσμια κλίμακα.
- ✓ Να προβληματιστούν πάνω σε θέματα ιστορικής εξέλιξης, μετεξέλιξης, μεταβολών, διαβρώσεων.
- ✓ Να ενδιαφερθούν για θέματα που αφορούν στην προστασία της πολιτιστικής μας κληρονομιάς και να κατανοήσουν ότι αυτή αποτελεί παράγοντα ευημερίας και προόδου σε τοπικό και ευρύτερο επίπεδο.
- ✓ Να μάθουν να συλλέγουν υλικό, να επεξεργάζονται πληροφορίες και να εξάγουν συμπεράσματα.
- ✓ Να ανατρέξουν σε τοπικά αρχεία, να μελετήσουν μνημεία, να ανακαλύψουν τον τόπο τους.
- ✓ Να προγραμματίσουν κοινές δράσεις με άλλα σχολεία με άξονα μουσεία και πολιτιστικούς χώρους.
- ✓ Να εργαστούν δημιουργικά και συλλογικά μέσα από την ενεργητική και βιωματική μάθηση.
- ✓ Να αναπτύξουν δεξιότητες καλής επικοινωνίας και συνεργασίας.
- ✓ Να οδηγηθούν στην ενίσχυση του αυτοσυναισθήματος, την καλλιέργεια διαπροσωπικών σχέσεων και τη γενικότερη κοινωνικο-συναισθηματική ωρίμανσή τους.

Μεθοδολογία:

Ως διδακτική μεθοδολογία προτείνεται το βιωματικό εργαστήριο και η εργασία σε ομάδες, που ενισχύουν τη συμμετοχική και ενεργητική μάθηση. Η δράση στηρίζεται στις αρχές της παιδαγωγικής θεωρίας του εποικοδομητισμού, οι οποίες δίνουν έμφαση στην αλληλεπίδραση των εμπλεκόμενων μερών, καθώς και στο κοινωνικοπολιτισμικό περιβάλλον, μέσα στο οποίο συντελείται η μαθησιακή διαδικασία. Οι προτεινόμενες μέθοδοι είναι ως επί το πλείστον η βιωματική προσέγγιση, η ομαδοσυνεργατική μέθοδος, η διεπιστημονικότητα-διαθεματικότητα. Τεχνικές που μπορούν να ακολουθήσουν οι ομάδες είναι: Project, Έρευνα πεδίου, Μελέτη υλικού (βιβλία, ιστορικοί χάρτες, λευκώματα, φωτογραφίες κ.λπ.), παιχνίδια ρόλων κ.λπ.

Σύνδεση με Προγράμματα Σπουδών / Γνωστικά Αντικείμενα (ενδεικτικά):

Ιστορία: διερεύνηση πηγών, κατανόηση ιστορικής εξέλιξης, ένταξη πληροφοριών σε ιστορικό πλαίσιο.

Γλώσσα: Ανάπτυξη προφορικού/γραφτού λόγου, επεξεργασία-παραγωγή κειμένων λογοτεχνία, ποίηση.

Θρησκευτικά: Μοναστήρια / Εκκλησίες/ Πολιούχοι / Εορτολόγιο / Θρησκευτική Παράδοση.

Αισθητική Αγωγή: τέχνη, αρχιτεκτονική, δραματοποίηση, τραγούδι, φωτογραφία κ.λπ.

Ξένες γλώσσες: π.χ. ανάπτυξη τουριστικού οδηγού.

Νέες Τεχνολογίες: συλλογή πληροφοριών, αναζήτηση διαδικτυακού υλικού, καταγραφή, παρουσίαση.

Ενδεικτικές Δράσεις που μπορούν να αναπτυχθούν :

- Συγκέντρωση και μελέτη υλικού, καταγραφή στοιχείων τοπικής ιστορίας, αποδελτίωση στοιχείων λαϊκού πολιτισμού (ηθών, εθίμων, λαογραφικών παραδόσεων, θρύλοι, μύθοι, παραμύθια κ.λπ.)
- Σύνταξη εφημερίδας/ εντύπων με θεματολογία λαϊκού πολιτισμού.

- Επίσκεψη στο Αρχαιολογικό Μουσείο Πατρών. Συμμετοχή των πολιτιστικών ομάδων σε εκπαιδευτικές δράσεις στη μόνιμη έκθεσή του από την εξειδικευμένους θεατροπαιδαγωγούς και μουσειολόγους σε συνεργασία με την Υπεύθυνη Πολιτιστικών Θεμάτων.
- Επίσκεψη στο Μουσείο Παιδείας του Πανεπιστημίου Πατρών. Συμμετοχή σε βιωματικό σεμινάριο.
- Επισκέψεις στο Λαογραφικό Μουσείο, Μουσείο λαϊκών Οργάνων, πολιτιστικούς συλλόγους, εργαστήρια λαϊκής τέχνης.
- Συνεργασία με συγγραφείς/ λογοτέχνες της τοπικής κοινωνίας. Παρουσίαση του έργου τους στους μαθητές, συζήτηση μαζί τους για τις τεχνικές της συγγραφής κ.λπ.
- Πολιτιστικές διαδρομές στην πόλη με φωτογραφία δρόμου και φύλλα εργασίας που περιλαμβάνουν εκπαιδευτικές δραστηριότητες, χάρτες κ.λπ.
- Οργάνωση εκδήλωσης παρουσίασης των παραγόμενων από τους μαθητές, διάχυσης των αποτελεσμάτων (π.χ. ερευνητικές εργασίες, φωτογραφικές εκθέσεις, κολάζ, λευκώματα, θεατρικά δρώμενα κ.λπ.)

Προτεινόμενες συνεργασίες με κρατικούς φορείς, φυσικά πρόσωπα, μη κρατικούς οργανισμούς:

- Εφορεία Αρχαιοτήτων Αχαΐας
- Αρχαιολογικό Μουσείο Πατρών
- Μουσείο Επιστημών και Τεχνών (ΜΕΤ) Παν/μιου Πατρών
- Σχολικοί Σύμβουλοι Γενικής Αγωγής και Ειδικοτήτων
- Συγγραφείς / Λογοτέχνες / Λαογράφοι / Ιστορικοί
- Δημοτική Βιβλιοθήκη
- Λύκειο Ελληνίδων, Εκπολιτιστικοί Σύλλογοι
- Πολιτιστικός Οργανισμός Δήμου Πατρέων
- Αναπτυξιακή Δημοτική Επιχείρηση Πάτρας (ΑΔΕΠ)

Επισημαίνεται ότι οι εκπαιδευτικοί που εντάσσονται στο συγκεκριμένο δίκτυο μπορούν, εάν επιθυμούν, να δηλώσουν συμμετοχή και στο Πολιτιστικό Δίκτυο «**Πάτρα_ μια πόλη_ μια διαδρομή με πολλαπλές αφηγήσεις**» (βλ. Δίκτυο 7).

3) Δίκτυο για τη θεατρική αγωγή / μουσική / χορό

Θέμα: «Θεατρικές- μουσικές διαδρομές: εκφράζομαι και δημιουργώ»

Αφορά κυρίως Πολιτιστικά Προγράμματα που σχετίζονται με το θέατρο, το χορό και τη μουσική.

Στόχοι του Δικτύου:

Επιδιώκεται οι μαθητές:

- ✓ Να έρθουν σε επαφή με την τέχνη του θεάτρου, της μουσικής και του χορού ευρύτερα.
- ✓ Να γνωρίσουν Έλληνες και ξένους θεατρικούς συγγραφείς/ χορογράφους/ μουσικούς και έργα τους.
- ✓ Να απολαύσουν τη διαδικασία της μεταφοράς ενός κειμένου στη σκηνή.
- ✓ Να εκφραστούν δημιουργικά, οδηγούμενοι σε ποικίλες μορφές καλλιτεχνικής έκφρασης (παραγωγή θεατρικών κειμένων, διασκευές, δραματοποίηση, χορός, τραγούδι, μουσική σύνθεση κ.λπ.).
- ✓ Να ευαισθητοποιηθούν σε αξίες ζωής και συναισθήματα (π.χ. αγάπη, φιλία, ισότητα κ.λπ.).
- ✓ Να αναπτύξουν δεξιότητες καλής επικοινωνίας και συνεργασίας.
- ✓ Να οδηγηθούν στην ενίσχυση του αυτοσυναισθήματος, την καλλιέργεια διαπροσωπικών σχέσεων και τη γενικότερη κοινωνικο-συναισθηματική ωρίμανσή τους.

Μεθοδολογία:

Ως διδακτική μεθοδολογία προτείνεται το βιωματικό εργαστήριο και η εργασία σε ομάδες, που ενισχύουν τη συμμετοχική και ενεργητική μάθηση. Βασικές στρατηγικές που θα ακολουθήσουν οι ομάδες είναι η Βιωματική προσέγγιση, η ομαδοσυνεργατική μέθοδος και η διαθεματικότητα.

Ενδεικτικές Δράσεις που μπορούν να αναπτυχθούν :

- Ανάγνωση και ανάλυση θεατρικών έργων.
- Εργαστήρια με τους εκπαιδευτικούς των πολιτιστικών προγραμμάτων θεατρικής αγωγής, όπου θα γίνει επεξεργασία διαφόρων θεματικών ενοτήτων με χρήση ασκήσεων και τεχνικών του εκπαιδευτικού δράματος, θεατρικού παιχνιδιού, θεάτρου Forum, μουσικού θεάτρου, χοροθεάτρου.
- Εργαστήρια κατασκευής σκηνικών, κοστούμιών και σκηνικών αντικειμένων.
- Σύνθεση μουσικής για θεατρική παράσταση.
- Παρακολούθηση επιμορφωτικών σεμιναρίων με θεματικές βασικές θεατρικές τεχνικές, αρχές σκηνοθεσίας, την τέχνη του χοροθεάτρου.
- Συμμετοχή σε μαθητικό πολιτιστικό φεστιβάλ, όπου θα παρουσιαστούν δράσεις και δημιουργίες θεάτρου, χορού, μουσικής, ενισχύοντας το άνοιγμα στην τοπική κοινωνία και τη «συνάντηση» μέσω της Τέχνης.
- Συμμετοχή σε μουσικό Φεστιβάλ με μουσικές δημιουργίες των μαθητών (τραγούδι, μουσική σύνθεση κλπ).

Προτεινόμενες συνεργασίες με κρατικούς φορείς, φυσικά πρόσωπα, μη κρατικούς οργανισμούς:

- ΔΗΠΕΘΕ Πάτρας
- Δρ Μαρία (Μάρω) Γαλάνη, χορογράφος, μέλος Ε.Ε.Π. του Π.Τ.Δ.Ε. Πανεπιστημίου Πατρών
- DERIDAncetheatre Ensemble |χοροθεατρική ομάδα του ΚΕΝΤΡΟΥ ΤΕΧΝΗΣ ΕΚΦΡΑΣΗΣ & ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ
- Τμήμα Θεατρικών Σπουδών Πανεπιστημίου Πατρών
- Πανελλήνιο Δίκτυο για το Θέατρο στην Εκπαίδευση
- Σωματείο ΔΙΑΖΩΜΑ «Πολίτες για τα αρχαία θέατρα»
- International Opera Studio Πάτρας
- Μουσικά σύνολα
- «Το Χαμόγελο του Παιδιού»
- Σώμα Ελληνικού Οδηγισμού (Τοπικό Τμήμα Σ.Ε.Ο. Πάτρας)
- Πολιτιστικός Οργανισμός Δήμου Πατρέων
- Αναπτυξιακή Δημοτική Επιχείρηση Πάτρας (ΑΔΕΠ)

4) Πολιτιστικό Δίκτυο για τη Φωτογραφία / Εικαστικές Τέχνες

Θέμα: «Καλλιτεχνικές περιπλανήσεις»

Αφορά κυρίως Πολιτιστικά Προγράμματα που σχετίζονται με την Φωτογραφία, τις Εικαστικές Τέχνες και τις Επιστήμες ευρύτερα.

Στόχοι του Δικτύου:

Επιδιώκεται οι μαθητές:

- ✓ Να έρθουν σε επαφή με την τέχνη της φωτογραφίας, της ζωγραφικής ή άλλων εικαστικών τεχνών.

- ✓ Να γνωρίζουν για τον τρόπο εργασίας του εικαστικού καλλιτέχνη/ φωτογράφου
- ✓ Να μπορούν να απεικονίζουν, να παράγουν και να τροποποιούν εικόνες, με ποικίλες μεθόδους.
- ✓ Να δημιουργούν εικαστικές αναπαραστάσεις χρησιμοποιώντας εμπειρίες, φαντασία, έρευνα, λύση προβλήματος και συμβολισμό, δίνοντας μορφή σε ιδέες και συναισθήματα.
- ✓ Να γνωρίζουν και να κατανοούν μέσα από βιωματικές δραστηριότητες μερικές μορφές εικαστικών τεχνών, τεχνικές και κάποιες από τις βασικές εικαστικές αρχές (μορφικά στοιχεία).
- ✓ Να δημιουργούν εικαστικές αναπαραστάσεις δύο διαστάσεων (εικόνες) και τριών διαστάσεων (αντικείμενα/κατασκευές) αξιοποιώντας τις γνώσεις τους και χρησιμοποιώντας εμπειρίες και φαντασία.
- ✓ Να αναγνωρίζουν, συλλέγουν, παρατηρούν, ταξινομούν/οργανώνουν δεδομένα χρήσιμα για την καλλιτεχνική τους δημιουργία (υλικά, φωτογραφικό υλικό κ.ά.) μέσα από πρωτογενείς πηγές.
- ✓ Να αποκτήσουν αυτοπεποίθηση και προσωπική άποψη για τις καλλιτεχνικές τους ενέργειες και πράξεις (ατομικά και συλλογικά).
- ✓ Να εκτιμήσουν την αξία της ομαδικότητας και συμμετοχής τους σε εικαστικές δράσεις.
- ✓ Να εργαστούν δημιουργικά και συλλογικά μέσα από την ενεργητική και βιωματική μάθηση.
- ✓ Να αναπτύξουν δεξιότητες καλής επικοινωνίας και συνεργασίας.
- ✓ Να οδηγηθούν στην ενίσχυση του αυτοσυναισθήματος, την καλλιέργεια διαπροσωπικών σχέσεων και τη γενικότερη κοινωνικο-συναισθηματική ωρίμανσή τους.

Μεθοδολογία:

Ως διδακτική μεθοδολογία προτείνεται το βιωματικό εργαστήριο και η εργασία σε ομάδες, που ενισχύουν τη συμμετοχική και ενεργητική μάθηση. Η δράση στηρίζεται στις αρχές της παιδαγωγικής θεωρίας του εποικοδομητισμού, οι οποίες δίνουν έμφαση στην αλληλεπίδραση των εμπλεκόμενων μερών, καθώς και στο κοινωνικοπολιτισμικό περιβάλλον, μέσα στο οποίο συντελείται η μαθησιακή διαδικασία. Οι μέθοδοι που θα ακολουθηθούν μπορούν να είναι ως επί το πλείστον η βιωματική προσέγγιση, η ομαδοσυνεργατική μέθοδος, η διεπιστημονικότητα-διαθεματικότητα.

Ενδεικτικές Δράσεις που μπορούν να αναπτυχθούν :

- Επισκέψεις και φωτογράφιση/ εικαστική απεικόνιση σημείων της πόλης, μνημείων κ.λπ.
- Εικονογράφηση ποιημάτων, διηγημάτων κ.λπ. με αφορμή λογοτεχνικά έργα.
- Φωτογράφιση με αφορμή έργα τέχνης και σύγκριση φωτογραφίας – ζωγραφικής.
- Δημιουργία φωτοιστορίας.
- Δημιουργία ψηφιακών φωτογραφικών λευκωμάτων.
- Επιμορφωτικά σεμινάρια/εργαστήρια για τις τεχνικές φωτογραφίας προς τους εκπαιδευτικούς που θα αναλάβουν σχετικά πολιτιστικά προγράμματα.
- Πολιτιστικές διαδρομές στην πόλη με φωτογραφία δρόμου και φύλλα εργασίας που περιλαμβάνουν εκπαιδευτικές δραστηριότητες, χάρτες κ.λπ.
- Εκθέσεις φωτογραφίας, ζωγραφικής, αφίσας κ.λπ.
- Συμμετοχή σε διαγωνισμούς με συγκεκριμένες θεματικές.
- Διαθεματική προσέγγιση και σύνδεση της φωτογραφίας με άλλους κλάδους (λογοτεχνία, ιστορία, αισθητική αγωγή, πληροφορική κ.λπ.).

Π.χ. στην **Τοπική Ιστορία** η φωτογραφία μπορεί να χρησιμοποιηθεί:

1. Ως πηγή άντλησης πληροφοριών (οπτικό ντοκουμέντο)
2. Ως πηγή αποτύπωσης πληροφοριών (φωτογραφία δρόμου, τοπίων)
3. Για σύγκριση του «τότε» με το «τώρα»

Προτεινόμενες συνεργασίες με κρατικούς φορείς, φυσικά πρόσωπα, μη κρατικούς οργανισμούς:

- Μουσείο Επιστημών και Τεχνών (ΜΕΤ) Παν/μιου Πατρών
- Σχολικοί Σύμβουλοι Γενικής Αγωγής και Ειδικοτήτων
- Ένωση Εικαστικών Πάτρας
- Ανοιχτή Φωτογραφική Ομάδα ΠΟΛΥΜΟΡΦΟ Πολιτιστικού Κέντρου Εργαζομένων ΟΤΕ Αχαΐας
- Φωτογραφική Ομάδα ΗΔΥΦΩΣ
- Δημοτική Πινακοθήκη Πατρών
- Πολιτιστικός Οργανισμός Δήμου Πατρέων

**5) Πολιτιστικό Δίκτυο για οπτικοακουστική έκφραση / επιστήμες/
ψηφιακές μορφές τέχνης
Θέμα: «Σύγχρονα αποτυπώματα πολιτισμού».**

Αφορά κυρίως Πολιτιστικά Προγράμματα που σχετίζονται με την οπτικοακουστική έκφραση, τις επιστήμες και γενικότερα σύγχρονες ψηφιακές μορφές τέχνης (κινηματογράφος, βίντεο, ραδιόφωνο, τηλεόραση, φωτογραφία, ντοκιμαντέρ, ρομποτική).

Στόχοι του Δικτύου:

Επιδιώκεται οι μαθητές:

- ✓ Να έρθουν σε επαφή με σύγχρονες ψηφιακές μορφές τέχνης (κινηματογράφος, ραδιόφωνο, βίντεο, ηλεκτρονικοί υπολογιστές, animation, ψηφιακή εικόνα, slideshow, ρομποτική).
- ✓ Να εξοικειωθούν με τα διάφορα οπτικοακουστικά μέσα.
- ✓ Να μπορούν να αποκωδικοποιούν μηνύματα από οπτικοακουστικά μέσα, ώστε να μην γίνονται παθητικοί αποδέκτες αυτών.
- ✓ Να γνωρίζουν τον τρόπο επεξεργασίας ψηφιακών αρχείων και δεδομένων.
- ✓ Να μπορούν να απεικονίζουν, να παράγουν και να τροποποιούν εικόνες, με ποικίλες μεθόδους.
- ✓ Να εκφράζονται δημιουργικά μέσα από τη σύγχρονη τεχνολογία χρησιμοποιώντας εμπειρίες και φαντασία, δίνοντας μορφή σε ιδέες και συναισθήματα.
- ✓ Να εμπλακούν δημιουργικά στην παραγωγή δικών τους μορφών επικοινωνίας και μηνυμάτων (π.χ. δημιουργία οπτικοακουστικών ταινιών μικρού μήκους, ραδιοφωνικές εκπομπές κ.λπ.).
- ✓ Να γνωρίζουν τις δυνατότητες της ψηφιακής τεχνολογίας (ψηφιακή εικόνα και βίντεο, λογισμικά ηλεκτρονικού υπολογιστή) και να τις χρησιμοποιούν στην εργασία τους για πειραματισμό, παραγωγή, αναπαραγωγή, τροποποίηση και μετασχηματισμό έργου.
- ✓ Να αποκτήσουν αυτοπεποίθηση και προσωπική άποψη για τις καλλιτεχνικές τους ενέργειες και πράξεις (ατομικά και συλλογικά).
- ✓ Να εργαστούν δημιουργικά και συλλογικά μέσα από την ενεργητική και βιωματική μάθηση.
- ✓ Να αναπτύξουν δεξιότητες καλής επικοινωνίας και συνεργασίας.
- ✓ Να οδηγηθούν στην ενίσχυση του αυτοσυναισθήματος, την καλλιέργεια διαπροσωπικών σχέσεων και τη γενικότερη κοινωνικο-συναισθηματική ωρίμανσή τους.

Μεθοδολογία:

Ως διδακτική μεθοδολογία προτείνεται το βιωματικό εργαστήριο και η εργασία σε ομάδες, που ενισχύουν τη συμμετοχική και ενεργητική μάθηση. Η δράση στηρίζεται στις αρχές της

παιδαγωγικής θεωρίας του εποικοδομητισμού, οι οποίες δίνουν έμφαση στην αλληλεπίδραση των εμπλεκόμενων μερών, καθώς και στο κοινωνικοπολιτισμικό περιβάλλον, μέσα στο οποίο συντελείται η μαθησιακή διαδικασία. Οι μέθοδοι που θα ακολουθήσουν θα είναι ως επί το πλείστον η βιωματική προσέγγιση, η ομαδοσυνεργατική μέθοδος, η διεπιστημονικότητα-διαθεματικότητα.

Ενδεικτικές Δράσεις που μπορούν να αναπτυχθούν :

- Βιωματικές εργαστήρια γνωριμίας με διάφορα οπτικοακουστικά μέσα.
- Δημιουργία ψηφιακών φωτογραφικών λευκωμάτων.
- Δημιουργία ηλεκτρονικού περιοδικού / εφημερίδας.
- Ζωντανή ραδιοφωνική εκπομπή, μαθητικό ραδιόφωνο.
- Δημιουργία μικρής ταινίας ή animation.
- Επιμορφωτικά σεμινάρια/εργαστήρια για τις τεχνικές φωτογραφίας/ κινηματογράφου/ ραδιοφώνου προς τους εκπαιδευτικούς που θα αναλάβουν σχετικά πολιτιστικά προγράμματα.
- Συμμετοχή σε διαγωνισμούς με συγκεκριμένες θεματικές (π.χ. *European School Radio*)

Προτεινόμενες συνεργασίες με κρατικούς φορείς, φυσικά πρόσωπα, μη κρατικούς οργανισμούς:

- Μουσείο Επιστημών και Τεχνών (MET) Παν/μιου Πατρών
- ΚΕΠΛΗΝΕΤ Αχαΐας
- Ραδιοφωνικός σταθμός UP FM Πανεπιστημίου Πατρών
- Σχολικοί Σύμβουλοι Γενικής Αγωγής και Ειδικοτήτων
- Ανοιχτή Φωτογραφική Ομάδα ΠΟΛΥΜΟΡΦΟ Πολιτιστικού Κέντρου Εργαζομένων ΟΤΕ Αχαΐας
- Φωτογραφική Ομάδα ΗΔΥΦΩΣ
- Τοπικές εφημερίδες, περιοδικά, διαδικτυακά sites.
- Κινηματογραφική λέσχη Πάτρας

6) Πολιτιστικό Δίκτυο «Οι Επιστήμες μέσα από την Τέχνη»

Συμμετέχοντες: Τμήματα Πολιτιστικών Θεμάτων Α/θμιας και Β/θμιας Εκπ/σης, Μουσείο Επιστημών και Τεχνολογίας (MET) Πανεπιστημίου Πατρών, Ένωση Εικαστικών Πάτρας, Σχολεία Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Αχαΐας.

Στόχοι του Δικτύου:

- 1) Η εκλαΐκευση της Επιστήμης και η χρήση εναλλακτικών μέσων – τρόπων, όπως η τέχνη, για την κατανόησή της.
- 2) Η ανακάλυψη της βαθύτερης σχέσης και της δυνατότητας «συνεργασίας» πολιτισμού και επιστήμης.
- 3) Η διαθεματική προσέγγιση επιστημονικών πεδίων / τομέων.

Τομείς της επιστήμης-Φυσικής με τους οποίους θα ασχοληθεί το δίκτυο:

- Ηλεκτρομαγνητισμός
- Οπτική
- Κυματική
- Ήχος και Φως

Τέχνες με τη βοήθεια των οποίων θα διερευνηθεί η Επιστήμη:

- Ζωγραφική, Γλυπτική, Φωτογραφία, Μικτές τεχνικές, Χαρακτική, Ψηφιδωτό, Graffiti, Video art.

Παραδοτέο: Ένα τουλάχιστον έργο που αποδίδει έννοια, διαδικασία, πείραμα κ.λπ. από κάποιον από τους τομείς που έχουν καθοριστεί.

Δραστηριότητες που θα περιλαμβάνει το δίκτυο:

- Επιμορφωτική Ημερίδα με βιωματικό σεμινάριο για τους εκπαιδευτικούς που ενδιαφέρονται να συμμετάσχουν στο δίκτυο στο ΜΕΤ.
- Συμμετοχή μαθητών-εκπαιδευτικών σε τουλάχιστον μία από τις εκπαιδευτικές Δράσεις του ΜΕΤ.
- Τελική εκδήλωση για την Ημέρα των Μουσείων. Στην τελική εκδήλωση οι ομάδες θα εκθέσουν και θα παρουσιάσουν τα παραδοτέα τους σε ανοιχτή εκδήλωση που θα πραγματοποιηθεί μέσα και έξω από το Μουσείο.
- Δυνατότητα απονομής βραβείου 1 για κάθε βαθμίδα Εκπαίδευσης.

Στο συγκεκριμένο δίκτυο, λόγω της θεματικής του, μπορούν να συμμετέχουν κυρίως εκπαιδευτικοί των κλάδων ΠΕ04 και ΠΕ08, χωρίς όμως αυτό να είναι περιοριστικό.

7) Πολιτιστικό Δίκτυο «Πάτρα_μια πόλη_μια διαδρομή με πολλαπλές αφηγήσεις»

Συμμετέχοντες: Περιφερειακή Διεύθυνση Α/θμιας & Β/θμιας Εκπ/σης Δυτικής Ελλάδας διά μέσου του Τμήματος Επιστημονικής & Παιδαγωγικής Καθοδήγησης Β/θμιας Εκπ/σης, Τμήμα Πολιτιστικών Θεμάτων Β/θμιας Εκπ/σης, Εφορεία Αρχαιοτήτων Αχαΐας, Αρχαιολογικό Μουσείο Πατρών, Σωματείο ΔΙΑΖΩΜΑ «Πολίτες για τα αρχαία θέατρα».

Δράση του Δικτύου: Στο πλαίσιο της θέσπισης από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο του 2018 ως Ευρωπαϊκού Έτους Πολιτιστικής Κληρονομιάς (ΕΕΠΚ) προτείνεται μέσω του συγκεκριμένου δικτύου η **υλοποίηση Πολιτιστικών Διαδρομών της πόλης των Πατρών** με επίκεντρο επιλεγμένους αρχαιολογικούς χώρους, βυζαντινά και νεώτερα μνημεία σε συνδυασμό με τις **«αφηγήσεις»** τους, τα οποία βρίσκονται στον κεντρικό αστικό ιστό της πόλης των Πατρών.

Πιο συγκεκριμένα τα αρχικά επιλεγμένα σημεία θα είναι: **το Κάστρο, το ρωμαϊκό και μεσαιωνικό Υδραγωγείο, τα ρωμαϊκά Λουτρά, το Παλιό Δημοτικό Νοσοκομείο, ο Παντοκράτορας, το ρωμαϊκό Ωδείο, τα ρωμαϊκά Στάδιο-Αμφιθέατρο, η Παντάνασσα, το Δημοτικό Θέατρο, η Στέγη Γραμμάτων Κωστής Παλαμάς και ο Άγιος Ανδρέας**. Παράλληλα, θα περιλαμβάνονται και επιμέρους διαδρομές στη «ζώνη του θεάματος» στην περιοχή της Πάτρας (Ωδείο Πάτρας, Αμφιθέατρο – Στάδιο Πάτρας, Δημοτικό θέατρο Πατρών) αλλά και στη «ζώνη του εμπορίου και του λιμανιού» με τις αφηγήσεις τους μέσα από τα εκθέματα του Αρχαιολογικού Μουσείου Πατρών.

Κύριος στόχος της δράσης είναι η εκπαιδευτική κοινότητα να γνωρίσει τα επιλεγμένα μνημεία της πόλης μας, με απώτερο στόχο την κατανόηση και την ερμηνεία της πολιτιστικής ταυτότητας της πόλης μέσα από ειδικά διαμορφωμένες **θεματικές διαδρομές, εκπαιδευτικά προγράμματα, δρώμενα και παρεμβάσεις στον κεντρικό ιστό της πόλης**.

Σκοπός είναι η πόλη να εκτεθεί ως ένα ζωντανό κύτταρο και η εκπαιδευτική κοινότητα να ευαισθητοποιηθεί στα στοιχεία της πολιτιστικής κληρονομιάς, υλικής και άυλης, να εμπνευστεί και να διαμορφώσει τον **Πολιτιστικό Χάρτη** της Πάτρας μέσα από το **σχεδιασμό χαρτών, αφισών,**

μακετών και εποπτικού υλικού, ψηφιακού ή μη, για τα επιλεγμένα μνημεία της Πολιτιστικής Διαδρομής της πόλης των Πατρών.

Η υλοποίηση του συγκεκριμένου Πολιτιστικού Δικτύου θα περιλαμβάνει:

1. Επιμορφωτικά σεμινάρια και εργαστήρια των εκπαιδευτικών.
2. Θεματικές ομιλίες, παρουσιάσεις και εκπαιδευτικές δράσεις στις αίθουσες του Αρχαιολογικού Μουσείου Πατρών για τους μαθητές με αντικείμενο την τριλογία «*Μνημείο - Πόλη - Μουσείο*».
3. Παράλληλη υλοποίηση της Πολιτιστικής Διαδρομής στον κεντρικό ιστό της Πάτρας, ειδικά διαμορφωμένη ανά ομάδα ενδιαφέροντος, και γνωριμία των επιλεγμένων σημείων της σε συσχέτιση και με τα εκθέματα του Αρχαιολογικού Μουσείου Πατρών και τις προφορικές ιστορίες των κατοίκων.
4. Ένταξη της εγκεκριμένης εκπαιδευτικής δράσης του «ΔΙΑΖΩΜΑΤΟΣ», Κοινωνίας Πολιτών για τα αρχαία θέατρα, «Υιοθεσία αρχαίων θεάτρων. Μαθητές Ξεναγούν μαθητές» στην επιμέρους Πολιτιστική Διαδρομή στη «ζώνη του θεάματος» της Πάτρας (ρωμαϊκό Ωδείο, Αμφιθέατρο – Στάδιο, Δημοτικό θέατρο) και της δράσης «μαθητές ξεναγούν το κοινό» σε συνεργασία με την ΕΦΑΑ.

Η Επιμέλεια του δημιουργικού υλικού και της σχετικής μελέτης για την έκθεση του παραγόμενου υλικού (χαρτών, αφισών, μακετών και εποπτικού υλικού, ψηφιακού ή μη), για τα επιλεγμένα μνημεία στους προτεινόμενους χώρους, θα γίνει από την Εφορεία Αρχαιοτήτων Αχαΐας.

Η όλη δράση του Πολιτιστικού Δικτύου θα ολοκληρωθεί το καλοκαίρι του 2018 με την **υλοποίηση παράλληλων δράσεων και εκθέσεων** στο Αρχαιολογικό Μουσείο Πατρών, καθώς και στα επιλεγμένα σημεία της πόλης των Πατρών υπό το πρίσμα μιας ολιστικής προσέγγισης και ανάδειξης της Πολιτιστικής Κληρονομιάς της Πάτρας, της τρίτης πιο σημαντικής πόλης της Ελλάδας.

Για οποιοδήποτε πληροφορίες, διευκρινίσεις κ.λπ. μπορείτε να απευθύνεστε στην Υπεύθυνη Πολιτιστικών Θεμάτων ΔΔΕ Αχαΐας, κ. Κωσταρά, στο 2610465844.

Παρακαλούνται οι Διευθυντές των σχολικών μονάδων να ενημερώσουν τους εκπαιδευτικούς των σχολείων τους.

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

Ο Δ/ΝΤΗΣ Δ/ΝΣΗΣ Δ.Ε. ΑΧΑΪΑΣ

**Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΕΚΠ/ΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
ΖΑΦΕΙΡΟΥΛΑ ΜΑΡΑΝΤΗ**

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΦΡΑΤΗΣ